

Ulu Öndərin müəllifi olduğu məhkəmə-hüquq islahatları keyfiyyətə yeni mərhələdə davam etdirilir

Dünya təcrübəsinə istinadən bu fikri böyük inam və qətiyyətlə ifadə edə bilərək ki, yalnız milli iradənin, ənənələrin, düşüncə sisteminin parlaq təzahürü kimi yaranmış dövlətçilik modeli tarixin sət sınaqlarından uğurla çıxaraq inkişafın, tərəqqinin əsasına çevrilir. Müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu, milli inkişaf modelinin banisi, ulu öndər Heydər Əliyev təkamülə əsaslanan tərəqqi yolunun alternativsizliyini çoxşaxəli fəaliyyəti ilə təsdiqləməklə yanaşı, dövlətçiliyin ideoloji, siyasi, hüquqi və iqtisadi əsaslarını fundamental elmi prinsiplər əsasında müəyyənləşdirmişdir.

Anadan olmasının 97-ci ildönümünü böyük təntənə ilə qeyd etdiyimiz ulu öndər Heydər Əliyev dərin zəkası, lider xarizması, milli ideallara, adət-ənənələrə sıx bağlılığı, zəngin idarəçilik keyfiyyətləri ilə hələ imperiyanın ideoloji repressiya məşininin sərtliklə işə düşdüyü bir dövrdə -ötən əsrin 70-80-ci illərində "Qoy, ədalət zəfər çalsın!" şüarını dövrünün ictimai çağırışına çevirməyi bacarmışdır. O, qanunçuluğun, hüquq sisteminin möhkəmləndirilməsi istiqamətində prinsipial addımlar atmış, xalqın bəşəri hüquqlarının müdafiəçisinə çevrilməklə, milli ruh, iradə və özünüdərk meyillərinin ictimai şüurdə möhkəmlənməsinə nail olmuşdur. Bugünümüzdən dənənimizə baxdıqda Sovet rejiminin ideoloji qəliblərinin hökm sürdüyü həmin illərdə ulu öndər Heydər Əliyevin xalqının hüquqlarını qoruyun, milliləşdirmə siyasəti aparmaqla ziyalı elitasını sət təqiblərdən qoruyan fenomenal lider keyfiyyətləri daha qabarıq şəkildə özünü büruzə verir. Azərbaycan xalqı Ümummilli Liderin rəhbərliyi ilə yüksək iradə nümayiş etdirməklə, milli yaddaşını, mənəvi-əxlaqi dəyərlərini, tarixi dövlətçilik ənənələrini qoruyun, dövlət müstəqilliyi üçün zəruri potensial formalaşdırmışdır.

Böyük şəxsiyyət bütün maneələri dəf edərək Azərbaycanın milli inkişaf konsepsiyasını irəli sürmüş, ictimai şüurdəki ehtiyatlılığı aradan qaldırmağı, cəmiyyəti bütün sahələr üzrə gələcək mənəvi yüksəlişlərə ruhlandırmağı bacarmışdır. Bir sıra müttəfiq respublikalardan fərqli olaraq o illərdə Azərbaycanda tanınmış ziyalı və şairlər xalqda özünüdərk hissəsinə ciddi impuls verən əsərlər yazmış, Ulu Öndərin milliliyi, xalqına bağlılığı onları həbs olunmaq təhlükəsindən xilas etmişdir.

Ulu Öndər Azərbaycanda dövlət-vətəndaş münasibətlərinin hüquq müstəvisində qanunla tənzimləndiyi, insanı dəyər və azadlıqların maksimum dərəcədə qorunduğu, humanizm ideyalarının möhkəm təmələ çevrildiyi ədalətli cəmiyyətin yaradılması, demokratik ənənələrin ictimai şüurdə möhkəmlənməsi uğrunda misilsiz xidmətlər göstərmişdir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin ən nəci mənəvi keyfiyyətlərindən biri də məhz siyasi fəaliyyətinin bütün mərhələlərində sosial ədalət, düzgünlük və humanizm prinsiplərinə əsaslanması, bu mənəvi-əxlaqi me-

yarların ictimai şüurdə möhkəmlənməsinə nail olmasıdır. Bu dəyərlərə sadiqlik, ilk növbədə, Heydər Əliyevin yüksək daxili demokratizmindən, hər kəsə örnək ola biləcək vətəndaşlıq məsuliyyətindən qaynaqlanmışdır. Ümummilli Lider hər bir fərdin marağı və mənafeyinin müdafiəsini, qanunun alliyinin qorunmasını dövlətin fundamental vəzifəsi kimi diqqətdə saxlamışdır.

Məhz bu zəngin mənəvi keyfiyyətləri sayəsində ulu öndər Heydər Əliyev həm də ictimai fikirdə xilaskarlıq mücəssəməsinə çevrildi. 1993-cü ilin iyununda müstəqilliyimizin itirilməsi, vətəndaş qarşudurma təhlükəsi yaşandığı, xoas və anarxiyanın baş alıb getdiyi bir zamanda xalqımız çıxış yolunu məhz ulu öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qaydışında gördü. Ümummilli Lider xalqın təkiddi tələbi ilə hakimiyyətə qayıtdı, qısa müddətdə vətəndaş həmrəyliyinə, respublikamızın başı üstünə almış təhlükələr aradan qaldırılmasına nail oldu, gələcəyə hesablanmış milli inkişaf konsepsiyasını hazırladı. Bu model unikallığı ilə fərqlənərək, milli inkişaf prioritetlərini müəyyənləşdirmiş, demokratik dəyərləri özündə ehtiva etmişdir.

Dahi şəxsiyyət ədalətli idarəçilik sistemi yaratmadan cəmiyyətin dövlətə etimad və inamının formalaşdırılmasını qeyri-mümkün hesab edərək, bunun üçün, ilk növbədə, məhkəmə-hüquq sisteminin dövrün tələblərinə cavab verən mütərəqqi islahatların aparılmasına nail olmuşdur. Yüksək humanizm, şəxsiyyətə inam və hörmət, insanpərvərlik prinsiplərini önə çəkən ümummilli lider Heydər Əliyev Avratlantik məkana inqerasiya yolunda qətiyyətli addımlar atmışdır. Qanunçuluq və hüquq qaydalarının tam təsbit olunmadığı bir dövrdə, 1993-cü ildə ölüm hökmü cəzasının tətbiqi üzərində monitoriumun qoyulması, 1998-ci ilin 10 fevralında Şərqdə ilk dəfə olaraq bu hökmün ləğv edilməsi, eləcə də Avropa Şurasına üzvlük istiqamətində ardıcıl tədbirlərin həyata keçirilməsi bu gün də dahi şəxsiyyətin yüksək humanizminin təzahürü kimi diqqətəlayiqdir.

Ulu öndər Heydər Əliyevin böyüklüyü onun bağışlamağı bacaran, böyük qəlbə malik, humanist və nəci şəxsiyyət olması ilə şərtlənmişdir. Ümummilli Lider əfvetmə institutunu bərpə etməklə, vətəndaşların dövlətə,

onun rəhbərinə güvəncini, ümid və etimadını artırmışdır. 1993-2003-cü illərdə 32 əfv, 8 Amnistiya aktı imzalanmışdır. 1993-2003-cü illərdə 32 əfv, 8 Amnistiya aktı imzalanmışdır. 1993-2003-cü illərdə 32 əfv, 8 Amnistiya aktı imzalanmışdır. 1993-2003-cü illərdə 32 əfv, 8 Amnistiya aktı imzalanmışdır.

1995-ci ildə ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə ümumxalq səsverməsi yolu ilə qəbul edilmiş müstəqil dövlətimizin ilk Konstitusiyası demokratik dövlət quruculuğu prosesinin başlıca prinsiplərini, vətəndaşların fundamental hüquq və vəzifələrini müəyyən etmişdir. Bu ali sənədin qəbulu ilə Azərbaycanda siyasi sistemin formalaşmasına başlanılmış, hüquqi-siyasi islahatların aparılmasına fundamental baza yaradılmış, hakimiyyət bölgüsü prinsipləri təsbit edilmişdir. Ali Qanunda əksini tapmış müddəaların üçdə iki hissəsi insan hüquq və azadlıqlarının qorunmasına xidmət edir. Həmçinin Konstitusiyada təsbit edilmiş bir sıra mühüm müddəalar məhkəmə hakimiyyətinin müstəqilliyinə ciddi hüquqi təminat yaratmaqla yanaşı, bu sahədə yeni dövrün tələblərinə uyğun islahatların həyata keçirilməsi, ədalət mühakiməsinin keyfiyyətə yüksəldilməsi prosesinə ciddi təkan vermişdir. İctimai münasibətlər sisteminin qanunauyğun qaydada tənzimlənməsində, insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının təminatında mühüm rol oynayan məhkəmə hakimiyyətində kompleks islahatların həyata keçirilməsi Ulu Öndərin daim xüsusi diqqət mərkəzində olmuşdur.

2000-ci ildə dövlətçilik tariximizdə ilk dəfə olaraq hakimler şəffaf prosedurlar əsasında - test üsulu ilə seçilmiş, nəticədə hakim korpusu təkmilləşmişdir. 2002-ci ilin 24 avqustunda Konstitusiyaya ümumxalq referendumu ilə edilmiş əlavə və dəyişikliklərin bir qismi də məhz məhkəmə hakimiyyətinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsinə xidmət etmişdir. Konstitusiyada ilk dəfə olaraq hər kəsin onun hüquq və azadlıqlarını pozan qanunvericilik və icra hakimiyyəti orqanlarının, bələdiyyələrin normativ aktlarından, məhkəmə aktlarından Konstitusiyaya Məhkəməsinə şikayət vermək hüququ təsbit olunmuşdur.

Dahi şəxsiyyətin idarəçilik məharəti ictimai inkişafın mövcud mərhələlərinə uyğun olaraq insanların idarəçilikdə iştirakı formalarını müəyyənləşdirmək bacarığında müəyyən olunur. Ulu öndər Heydər Əliyevin layiqli davamçısı cənab İlham Əliyev 2003-cü il

hansı səhvin yuxarı məhkəmə instansiyalarında aradan qaldırılmasına, işlərin mahiyyətə düzgün və obyektiv həllinə şərait yaratmışdır.

Ümummilli Liderin 1998-ci il dekabrın 1-də imzaladığı Fərmanla qüvvəyə minmiş "Məhkəmələr və hakimler haqqında" Qanun bu sahədə qanunvericiliyin müasirləşdirilməsi və beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması baxımından mühüm addım olmuşdur. Ümumiyyətlə, sözügedən qanun əsasında həyata keçirilən islahatlar nəticəsində yeni, əvvəlki məhkəmə sistemindən köklü surətdə fərqlənən və insan hüquqlarının müdafiəsinə daha etibarlı təminat yaradan üçpilləli müstəqil məhkəmə sistemi yaradılmışdır. Həmçinin həbs və insan hüquqlarını məhdudlaşdıran digər prosessual məcburiyyət tədbirlərinin götürülməsi məhkəmələrin müstəqilliyinə əlavə edilmişdir. Milyonlarla insanın cənab İlham Əliyevi növbəti 7 ildə ölkə Prezidenti görmək istəyi mövcud siyasi strategiyanın varisliyinin təmin olunmasının obyektiv ictimai zərurətə çevrildiyini deməyə ciddi əsaslar vardır. Hər bir vətəndaşın mənafeyinə xidmət edən mütərəqqi məhkəmə-hüquq islahatlarını 2003-cü ilin oktyabrından xüsusi diqqət mərkəzində saxlayan möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev, ilk növbədə, qanunvericiliyin daha da müasirləşdirilməsi və yeni dövrün tələblərinə uyğunlaşdırılması məsələlərini diqqətdə saxlamışdır. Bu məqsədlə Azərbaycan-Avropa Şurası birgə işçi Qrupları yaradılaraq onun tərkibinə nüfuzlu beynəlxalq ekspertlər daxil edilmiş, çoxşaxəli fəaliyyət planı hazırlanaraq həyata keçirilmişdir. Görülmüş tədbirlər nəticəsində "Məhkəmələr və hakimler haqqında" Qanun əsaslı şəkildə yenilənmiş, "Məhkəmə-Hüquq Şurası haqqında" yeni Qanun, "Hakimlərin Seçki Komitəsi haqqında Əsasnamə", "Hakim vəzifələrinə namizədlərin seçimi Qaydaları", Hakimlərin Etik Davranış Kodeksi, məhkəmələrdə işin şəffaf təşkili ilə bağlı digər mühüm sənəd-

də Prezident kimi fəaliyyətə başladığı ilk gündən Ulu Öndərin iqtisadi, siyasi və hüquqi islahatlar kursunu inamla davam etdirmişdir. Məhz bu siyasətə sadiqliyin, hər bir vədini əməli işdə təsdiqinin nəticəsidir ki, cənab İlham Əliyev növbəti -2008, 2013 və 2018-ci illərdə keçirilən prezident seçkilərində qələbəsinə təkrarlanmışdır. 2018-ci ildə keçirilən prezident seçkilərində qələbə qazanan cənab İlham Əliyevin Prezidentliyi Konstitusiyaya edilən əlavə və dəyişiklərə əsasən artıq 5 il deyil, 7 il müddətinə seçilib. Bu müddət seçimin nəticə etibarilə cəmiyyətin bütün təbəqələrinin mənafələrini özündə ehtiva edən ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunun davamlılığını və alternativsizliyini şərtləndirən amillərin sosial sifariş amilinə əsaslandırdığı bir daha sübuta yetirmişdir.

Milyonlarla insanın cənab İlham Əliyevi növbəti 7 ildə ölkə Prezidenti görmək istəyi mövcud siyasi strategiyanın varisliyinin təmin olunmasının obyektiv ictimai zərurətə çevrildiyini deməyə ciddi əsaslar vardır. Hər bir vətəndaşın mənafeyinə xidmət edən mütərəqqi məhkəmə-hüquq islahatlarını 2003-cü ilin oktyabrından xüsusi diqqət mərkəzində saxlayan möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev, ilk növbədə, qanunvericiliyin daha da müasirləşdirilməsi və yeni dövrün tələblərinə uyğunlaşdırılması məsələlərini diqqətdə saxlamışdır. Bu məqsədlə Azərbaycan-Avropa Şurası birgə işçi Qrupları yaradılaraq onun tərkibinə nüfuzlu beynəlxalq ekspertlər daxil edilmiş, çoxşaxəli fəaliyyət planı hazırlanaraq həyata keçirilmişdir. Görülmüş tədbirlər nəticəsində "Məhkəmələr və hakimler haqqında" Qanun əsaslı şəkildə yenilənmiş, "Məhkəmə-Hüquq Şurası haqqında" yeni Qanun, "Hakimlərin Seçki Komitəsi haqqında Əsasnamə", "Hakim vəzifələrinə namizədlərin seçimi Qaydaları", Hakimlərin Etik Davranış Kodeksi, məhkəmələrdə işin şəffaf təşkili ilə bağlı digər mühüm sənəd-

lər qəbul edilmişdir.

19 yanvar 2006-cı il tarixli "Azərbaycan Respublikasında məhkəmə sisteminin müasirləşdirilməsi və bəzi qanunvericilik aktlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Fərman respublikanın məhkəmə sisteminə fundamental yeniliklər üçün baza rolunu oynamışdır. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı sahəsində həyata keçirilmiş bir sıra təşkilati-hüquqi, sosial tədbirlərin mahiyyətindən irəli gələn həmin Fərman əsasında bölgələrdə yeni Apellyasiya və İqtisad məhkəmələri yaradılmışdır. Fərman əsasında, həmçinin Ədliyyə Akademiyası yaradılmış, Hakimlərin Etik Davranış Kodeksi hazırlanaraq təsdiqlənmiş, məhkəmələrdə İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinin presedent hüququnun öyrənilməsi, məhkəmə təcrübəsində nəzərə alınması təmin olunmuşdur.

Məhkəmələrin iş yükünün azaldılması, işlərə nəzərdə tutulmuş qaydada və vaxtda baxılması məqsədilə hakimlərin sayının artırılması da xüsusi diqqət mərkəzində olmuşdur. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin 17 avqust 2006-cı il tarixli "Azərbaycan Respublikası məhkəmələri hakimlərinin sayının artırılması və məhkəmələrin ərazi yurisdiksiyasının müəyyən edilməsi haqqında" Fərmanı ilə respublika məhkəmələri hakimlərinin sayı 153 ştat, ümumilikdə, son illərdə hakimlərin sayı 2 dəfə, məhkəmə işçilərinin sayı 75 faiz artırılmış, hər bir hakimə köməkçi ayrılmışdır. Respublika üzrə hakimlərin sayının 800 nəfər müəyyən olunması da ədalət mühakiməsinin keyfiyyətini daha da yüksəltmişdir. Bundan başqa, son illər hakimlərin müddətsiz -son yaş həddinədək təyinatı, fəaliyyətlərinin qiymətləndirilməsi və intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsinin şəffaf və demokratik əsasları təsbit olunmuşdur.

Məhkəmə fəaliyyətini tənzimləyən qanunvericiliyə 22 iyun 2010-cu il tarixdə edilmiş dəyişikliklər, habelə məhkəmə sisteminin təkmilləşdirilməsi məqsədilə ölkə Prezidentinin 15 iyul 2010-cu il və 9 avqust 2010-cu il tarixdə imzaladığı fərmanların ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılmasında mühüm rol oynamışdır. Bu tədbirlər nəticəsində əhəlinin məhkəmələrə müraciət imkanlarının asanlaşdırılması məqsədilə ölkənin əlavə dörd bölgəsində regional ağır cinayətlər məhkəmələrinin təsis edilməsi, dövlət orqanları tərəfindən insan hüquqlarına ciddi əməl olunmasının təmini məqsədilə ölkə tarixində ilk dəfə olaraq yeddi bölgədə inzibati-iqtisadi məhkəmələrinin yaradılması, hərbi məhkəmə sisteminin təkmilləşdirilməsi, habelə hakim ştatlarının sayının daha 25 faiz artırılması xüsusi əhəmiyyət kəsb etmişdir. Regional ağır cinayət, inzibati-iqtisadi və hərbi məhkəmələrinin tezliklə fəaliyyətə başlaması üçün qısa müddət ərzində mühüm təşkilati tədbirlər həyata keçirilmiş, 2011-ci ilin yanvar ayından 12 yeni regional məhkəmə fəaliyyətə başlamışdır.

⇒ Davamı 9-cu səhifədə

Ulu Öndərin müəllifi olduğu məhkəmə-hüquq islahatları keyfiyyətə yeni mərhələdə davam etdirilir

⇒ Əvvəli 8-ci səhifədə

Məhkəmələr üçün yeni inzibati binaların inşası, mövcud binaların əsaslı təmir olunması, hakimlərin müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının ən son nailiyyətlərindən istifadə imkanlarının yaradılması ümumilikdə ölkədə ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin daha da yüksəldilməsinə, korrupsiyaya qarşı mübarizəyə xidmət etmişdir. Son illərdə Bakının Yasamal, Sabunçu, Nərimanov, rayonlarında, habelə habelə Gəncə, Oğuz, Gədəbəy, Şəki və İmişli rayonlarında müasir məhkəmə kompleksləri inşa edilərək istifadəyə verilmişdir.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin 13 fevral 2014-cü il tarixli "Elektron məhkəmə informasiya sisteminin yaradılması haqqında" Sərəncamından irəli gələn vəzifələr də hazırda uğurla icra edilir. "Elektron məhkəmə" informasiya sistemi məhkəmələrdə İKT-nin ən son nailiyyətlərindən tətbiqinə imkan verən əlahiddə əhəmiyyətli sənəddir. Məqsəd ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi zamanı şəffaflığın, insan və vətəndaşların hüquq və azadlıqlarının səmərəli müdafiəsi-

nin təmini, müasir informasiya texnologiyalarının tətbiqi prosesinin sürətləndirilməsidir. Belə bir sərəncamın imzalanması "ASAN xidmət" in yaradılması ilə vətəndaş məmnunluğuna səbəb olan müasir, sivil, şəffaf xidmətlərin məhkəmə orqanlarının fəaliyyətində geniş tətbiqinə imkan verir.

Bu mühüm məqamı da qeyd edək ki, humanizm hissinin cəza siyasətində öz əksini tapması vacib məsələlərdəndir. Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin 10 fevral 2017-ci il tarixli "Penitensiar sahədə fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi, cəza siyasətinin humanistləşdirilməsi və cəmiyyətdən təcrid etmə ilə əlaqədar olmayan alternativ cəza və prosesual məcburiyyət tədbirlərinin tətbiqinin genişləndirilməsi barədə" Sərəncamı bu baxımdan böyük tarixi-mənəvi dəyəri olan bir sənəddir. Bu sahədə fəaliyyət göstərən dövlət orqanları üçün bir növ Strateji yol xəritəsi rolunu oynayan Sərəncam penitensiar sahənin inkişafı və cəza siyasətinin humanistləşdirilməsi baxımından bir sıra vəzifələri önə çəkir. Sərəncamla penitensiar müəssisələrin fəaliyyətinin təkmilləşdiril-

məsi, maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, cəzanı icra edən orqan və müəssisələrdə mövcud nöqsanların aradan qaldırılması, cinayət təqibi və cəzaların icrası sahəsində korrupsiyanı istisna edən şəraitin təmin olunması, müasir texnoloji vasitələrin tətbiqi və cəza siyasətinin humanistləşdirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin Probasiya Xidməti yaradılmışdır. Yeni xidmətin yaradılmasında məqsəd cəmiyyətdən təcrid etmə ilə əlaqədar olmayan cəzaların icrasına səmərəli nəzarətin təşkili və bu sahədə idarəetmənin təkmilləşdirilməsidir.

Ölkənin davamlı tərəqqisinin təmin edilməsi üçün bütün sahələrdə həyata keçirilən islahatlar dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin 3 aprel 2019-cu il tarixli "Məhkəmə-hüquq sisteminin islahatların dərinləşdirilməsi haqqında" Fərmanının qəbul edilməsinə şərtləndirilmişdir. Bu sənəd məhkəmə-hüquq sisteminin inkişafında yeni mərhələnin başlanmasının və məhkəmə-hüquq islahatlarının davamlılığının real göstəricisidir. Fərmanın məqsədi müasir dövrün tələblərinə

cavab verən, cəmiyyətdə yüksək nüfuzə malik ədalət mühakiməsinin formalaşdırılması prosesinin sürətləndirilməsidir. Nəzərdə tutulan məqsədə nail olunması üçün vətəndaşların məhkəməyə müraciət etmək imkanlarının daha da genişləndirilməsi, məhkəmələrin fəaliyyətində şəffaflığın artırılması, məhkəmə icraatının səmərəliliyinin yüksəldilməsi, məhkəmə qərarlarının tam və vaxtında icra edilməsinin təmin olunması, süründürməçiliyin və digər neqativ halların aradan qaldırılması üçün görülən tədbirlərin gücləndirilməsi kimi vəzifələr qarşıya qoyulmuşdur.

Azərbaycanda cəzaların icrası siyasətinin təkmilləşdirilməsində, humanizm prinsiplərinin bərqərar olmasında, insan hüquqlarının dövlət qurumları ilə yanaşı, eyni zamanda, vətəndaş cəmiyyəti institutları tərəfindən də qorunmasında, bu sahədə faydalı ictimai təşəbbüslərin irəli sürülməsində Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO-nun və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın da böyük xidmətləri vardır.

Zamin İbrahimov,
Astara Rayon
Məhkəməsinin sədri

Mehriban xanım Əliyevanın irəli sürdüyü 4 Amnistiya aktı layihəsi əsasında minlərlə məhbus azadlığa qovuşmuşdur.

Məhkəmə-Hüquq Şurasının sədri, ədliyyə naziri cənab Fikrət Məmmədov tərəfindən atılan addımlar beynəlxalq miqyasda da yüksək qiymətləndirilir. Belə ki, Avropa Şurasının Ədalət Mühakiməsinin Səmərəliliyi üzrə Komissiyası (CEPEJ) öz hesabatlarında Azərbaycanada hakimlərin seçki və təyinatı sahəsində islahatları bir çox Avropa dövlətləri üçün nümunə

göstərmişdir. Ölkəmiz məhkəmə sistemindəki nailiyyətlərinə görə Avropa Şurasının "Ədliyyənin Kristal Tərəzisi" müsabiqəsinin də mükafatçısı olmuşdur.

Təbii ki, ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdışından bu günə qədər məhkəmə-hüquq sisteminə aparılan islahatları, əldə olunan uğurları bir yazı çərçivəsində əhatə etmək qeyri-mümkündür. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin daim bildirdiyi kimi, zaman dəyişir, qarşıya yeni-yeni vəzifələr qoyulur. Eyni zamanda, islahatlar inkişaf, tərəqqi, yeni yanaşma deməkdir. Bu nöqtəyi-nəzərdən yanaşsaq, tərəqqi islahatları mümkün deyil.

Keçilən yolun qısa təhlili bu ümumiləşdirilməni aparmağa əsas verir ki, ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən əsas qoyulan məhkəmə-hüquq islahatları son 16 ildən artıq dövr ərzində möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Hakimiyyətin hər üç qolunda icra, qanunvericilik və məhkəmə-hüquq sisteminin təkmilləşmə ölkənin hərtərəfli inkişafını təmin edir, yeni-yeni hədəflərə yol açır. Bu inkişafın təməlinə Azərbaycan vətəndaşlarına diqqət və qayğının dayanması onların hüquq və azadlıqlarının qorunmasını, yeni müdafiə mexanizmlərinin müəyyənləşdirilməsini daim aktuallaşdırır, günün əsas mövzusunə çevirir.

QUBADA BÖYÜK VƏTƏN MÜHARİBƏSİ İŞTİRAKÇILARINA YUBİLEY MEDALLARI TƏQDİM OLUNUB

İkinci Dünya müharibəsində iştirak edən 9 min 800 qubalıdan 6 min 600 nəfəri həlak olub. Hazırda Quba rayonunda həyatda olan 3 nəfər Böyük Vətən müharibəsi iştirakçısından biri qadırdır.

AZƏRTAC-ın bölgə

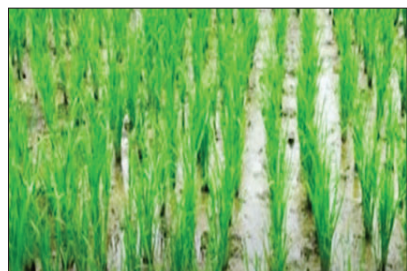
müxbiri xəbər verir ki, faşizm üzərində Qələbənin 75 illiyi münasibətilə mayın 6-da müharibə veteranları - Quba şəhər sakini Tahirov Tahir Hacıbala oğlu, Digah kənd sakini Rüstəmov Lidiya Antonovna və Xanəqah kənd sakini Kazımov Yunus Məmmədəğa oğlu evlərində ziyarət olunub.

Rayonun rəhbər şəxslərinin iştirak etdiyi görüşlərdə müharibə veteranlarına yubiley medalları və qiymətli hədiyyələr təqdim edilib.

Bildirilib ki, İkinci Dünya müharibəsi illərində Azərbaycan xalqı həm ön, həm də arxa cəbhədə böyük qəhrəmanlıq və igidlik nümunələri göstərmişdir. Bakı nefti faşizm üzərində Qələbə qazanılmasında mühüm rol oynamışdır.

Müharibə veteranları döyüş yolu xatirələrini bölüşüb, xalqımıza sülh və əmin-amanlıq arzulanıblar.

TORPAĞA SEVGİ BƏRƏKƏT GƏTİRİR

Astara rayonunda bir həftədir çəltik əkininə başlanılıb. Artıq 60 hektar sahədə əkin aparılıb. Buranın təbiəti çəltik yetişdirmək üçün olduqca əlverişlidir. Çəltikçilik rayonda özünü gəlirli, həm də gərəklili sahə kimi çoxdan tədiq etmişdir. Odur ki, bu sahəyə marağ get-gedə artır.

Ötən il Astara zəhmətkeşləri becərdikləri 236,7 hektar çəltik sahəsindən 994 ton keyfiyyətli

düyü məhsulunu əldə etmişlər. Bu il isə çəltik sahələrini 300 hektara çatdırmaq nəzərdə tutulub. Əkinçilər həvəslə, ürəklə işə çıxır, əkində əsl keyirxah təsərrüfatçı münasibəti göstərər, torpağa verdikləri sevgi qəder də bərəkət gözləyirlər. Artıpa, Suparıbağ, Ərçivan, Səncərədi, Pensər, Kakalos və Siyəkeran kəndlərində əkinin sürəti daha yüksəkdir.

Çəltik sahələrinin əkin suyu ilə təmin olunmasında rayon ərazisindən keçən Astara və Pensər çayının, eləcə də Lovayın su anbarının yenidən qurulması mühüm rol oynayır.

Zəfər Orucoğlu,
Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü

Tibbi maska çox, istifadə edən yox:

Bu, sərt tədbirləri aktuallaşdırı bilər

Ölkədə xüsusi karantin rejiminin aprelin 27-dən yumşaldılması o demək deyil ki, koronavirus (COVID-19) infeksiyasına yoluxmanın qarşısı tam şəkildə alınıb. Azərbaycanda sağalanların sayında artım olsa da, gündəlik koronavirusa yoluxma halları davam edir. Xüsusilə də Bakı, Sumqayıt, Gəncə və Lənkəran şəhərlərində və Abşeron rayonunda fəal koronavirus ocaqları qalmaqdadır. Digər tərəfdən, sərt karantin rejimi iqtisadiyyatın daraldılması deməkdir ki, bu da ilk növbədə məşğulluq amilini ön plana çıxarır.

Bu baxımdan xüsusi karantin rejimindən mərhələli formada çıxılmasının yenidən sərt tədbirləri aktuallaşdırılmaması müəyyən profilaktik tədbirlərin görülməsini vacib edir. Belə tədbirlərdən kütləvi olanı isə tibbi maskalardan istifadənin zəruriliyidir. Təəssüf doğuran haldır ki, xüsusi karantin rejiminin yumşaldılması tədbirlərinin genişləndirilməsi ilə paralel olaraq ətrafımızda tibbi maskadan istifadə etməyən insanların da sayı artmaqdadır. Bir sözlə, bir müddət əvvəl tibbi maska təchizatı müzakirə mövsuzu idisə, hazırda onu tibbi maskadan istifadə zərurəti əvəz etməkdədir. Hərçənd ki, bir müddət əvvələ qədər istər sosial şəbəkələrdə, istərsə də kütləvi informasiya vasitələrində tibbi maska qıtlığından bəhs olunur, qiymətin süni artımından şikayət edilirdi.

Lakin çox keçmədi ki, ölkədə tibbi maska istehsalına başlanıldı. "Bakı Tekstil Fabriki" MMC tərəfindən Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının ərazisində investisiya dəyəri 3,9 milyon manat təşkil edən tibbi maska istehsalı müəssisəsi yaradıl-

dı. Həmçinin "Gilan Tekstil Park" MMC qısa müddət ərzində istehsalat prosesində dəyişikliklər edərək tibbi maska istehsalına başladı. Eyni zamanda, Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə bir sıra tibbi ləvazimatların, o cümlədən tibbi maska ixracına qadağa qoyulub və bu, hazırda qüvvədədir.

Bu tədbirlər, öz növbəsində, bir çox hallarda rast gəlinən süni qiymət artımının da qarşısını almış oldu. Bu mənada yerli istehsalın təşkilinin əsas səbəblərindən biri də apteklərdə və digər ticarət yerlərində süni qiymət artımına yol verməmək idi.

Bununla yanaşı, ölkəyə tibbi maskanın idxalı da davam edir. Nazirlər Kabinetinin Mətbuat Xidmətinin rəhbəri İbrahim Məmmədov bir müddət əvvəl idxal olunan tibbi maskadan bəhs edərkən ölkə daxilində sadə tibbi maskanın qiymətinin 30 qəpikdən yüksək olmasının mümkün olmadığını vurğulayıb. O,

fikrini idxalçılarla dövlət arasında olan razılaşma ilə izah edib. Bildirib ki, ölkəyə gətirilən sadə maskanın idxal qiyməti yüksək olsa da, idxal və satış qiymətləri arasındakı fərq Tibbi Ərazi Bölmələrinin İdarəetmə Birliyi tərəfindən ödənilir.

Qeyd edək ki, paytaxtın müxtəlif yerlərindəki apteklərdə aparıldığı kimi müşahidələr zamanı da tibbi maska çatışmazlığına rast gəlinməyib. Tibbi maskanın qiyməti isə əksər apteklərdə 30 qəpik təşkil edib.

Göründüyü kimi, hazırda tibbi maska qıtlığı var, nə də ki, qiymət artımı. Bu bolluq şəraitində biz tibbi maskadan istifadə etməklə həm özümüzün, həm də ətrafımızdakı insanların sağlamlığını riskə atmaya bilərik. Bu isə həm də xüsusi karantin rejiminin yumşaldılmasının sərt tədbirlərə əvəz olunmaması deməkdir.

Ceyhun Piriyev,
"iki sahil"